

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG VÀ TÍNH ỨNG DỤNG NGHIÊN CỨU KHOA HỌC Ở TRƯỜNG CHÍNH TRỊ TỈNH ĐẮK LẮK

Ths. Lê Duyên Hà

Trưởng Khoa Nhà nước và Pháp luật

Nghiên cứu khoa học (NCKH) là việc tìm kiếm, xem xét, điều tra (kể cả làm thí nghiệm) để từ những dữ kiện có được (số liệu, tài liệu, kiến thức đã có...) đạt đến một kết quả mới hơn, cao hơn, giá trị hơn.

Nghiên cứu khoa học là hoạt động quan trọng của người giảng viên; là một trong những biện pháp chủ yếu để nâng cao chất lượng dạy và học; là sự kết hợp giữa đào tạo nhân lực, bồi dưỡng nhân tài và là một hình thức tự đào tạo tốt cho cả giảng viên và học viên. Đối với giảng viên trường Chính trị tỉnh Đắk Lắk, nghiên cứu khoa học là một hoạt động bắt buộc theo Quy chế hoạt động khoa học. Hiểu được mục đích ý nghĩa của hoạt động ấy, trong những năm qua (từ năm 2011 đến nay), các giảng viên Trường Chính trị tỉnh Đắk Lắk hàng năm vẫn tham gia đăng ký và thực hiện các đề tài nghiên cứu theo hướng chuyên môn hoặc tìm hiểu những kiến thức mở rộng. Phần lớn các đề tài đăng ký được xét duyệt đều đã được nghiệm thu, tính ứng dụng của đề tài đã được triển khai.

Tuy nhiên, để nâng cao hơn nữa chất lượng và tính ứng dụng của hoạt động nghiên cứu khoa học ở Trường Chính trị tỉnh Đắk Lắk hiện nay cần có sự đánh giá thực trạng một cách khách quan toàn diện; tìm ra nguyên nhân để từ đó có những giải pháp thiết thực.

1. Thực trạng hoạt động nghiên cứu khoa học tại trường Chính trị tỉnh Đắk Lắk từ năm 2011 đến nay:

a. Kết quả đạt được

Từ năm 2011 đến nay, Trường Chính trị tỉnh Đắk Lắk vẫn luôn coi trọng và đánh giá cao vai trò của công tác nghiên cứu khoa học. Các hoạt động nghiên cứu khoa học được triển khai sâu rộng trong mọi hoạt động, cụ thể có 04 đề tài cấp Tỉnh, 05 đề tài cấp Trường và 02 đề tài cấp Khoa được thực hiện, nghiệm thu đầy đủ, các đề tài nghiệm thu đạt loại tốt, loại khá. Đặc biệt, trong 02 năm trở lại đây, hoạt động nghiên cứu khoa học được đẩy mạnh, số lượng đề tài được

đăng ký nhiều hơn; công tác triển khai nghiên cứu và ứng dụng được quan tâm hơn đã đóng góp giá trị không nhỏ cho công tác quản lý, công tác dạy và học.

Trong giai đoạn 2011 – 2017, các đề tài tập trung nghiên cứu những vấn đề phục vụ cho hoạt động quản lý, dạy và học như: Nghiên cứu đề xuất các giải pháp nhằm đảm bảo thực hiện dân chủ cơ sở trên địa bàn tỉnh Đắk Lắk; Quy chế tổ chức và hoạt động trang thông tin điện tử Trường Chính trị tỉnh Đắk Lắk; Nâng cao chất lượng dạy và học môn Nhà nước và Pháp luật; Nâng cao chất lượng và hiệu quả nghiên cứu thực tế của đội ngũ giảng viên; Nâng cao hiệu quả phổ biến kiến thức pháp luật cho đội ngũ viên chức và học viên; Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục lý luận chính trị trong việc nâng cao chất lượng đào tạo cán bộ ở Trường Chính trị tỉnh Đắk Lắk; Nâng cao chất lượng sinh hoạt chi bộ khoa, phòng tại Đảng bộ cơ sở Trường Chính trị tỉnh Đắk Lắk... Bên cạnh đó Nhà trường, các Khoa cũng đã tiến thành hội thảo khoa học phục vụ cho công tác nghiên cứu đề tài.

Sản phẩm của nghiên cứu khoa học góp phần quan trọng vào việc tham mưu cho Đảng ủy, Ban Giám hiệu nhà trường trong việc hoạch định, ra các quyết định quản lý. Sản phẩm nghiên cứu khoa học cũng là tài liệu, tri thức quan trọng để các giảng viên, viên chức nhà trường, học viên tham khảo, ứng dụng, khai thác hiệu quả làm tư liệu giảng dạy cho các đơn vị đào tạo; là nguồn tư liệu để học cán bộ cơ sở nghiên cứu, đưa ra giải pháp thiết thực hơn trong hoạt động quản lý.

b) Những hạn chế và nguyên nhân

Mặc dù trong thời gian qua, hoạt động nghiên cứu khoa học của Nhà trường đã đạt được những kết quả đáng ghi nhận, tuy vậy thì vẫn còn rất nhiều khó khăn, hạn chế, chưa tương xứng với yêu cầu cần thiết và cấp bách đáp ứng nhu cầu phát triển hiện nay.

- Số lượng, quy mô các đề tài nghiên cứu khoa học trong lĩnh vực phục vụ cho sự phát triển của Nhà trường, của tỉnh nhà còn rất hạn chế; nhiều vấn đề về mặt nghiên cứu cơ bản chưa được làm rõ. Trong khi đó, Trường Chính trị là cơ quan đào tạo và nghiên cứu lý luận của Tỉnh, đòi hỏi các nghiên cứu khoa học cần được thực hiện nhiều hơn làm cơ sở vững chắc cho hoạt động thực tiễn.

- Chất lượng nghiên cứu khoa học chưa cao. Do tính chất và yêu cầu của hoạt động nghiên cứu khoa học trong Nhà trường là rất quan trọng, nên việc liên tục nâng cao chất lượng cũng như tính ứng dụng của nghiên cứu khoa học trong quản lý, dạy, học và các lĩnh vực khác cần phải được quán triệt thực hiện. Mặc dù hoạt động nghiên cứu khoa học trong Nhà trường đã đạt được kết quả đáng khích lệ; tuy nhiên, không thể tránh khỏi được thiếu sót. Đó là hạn chế về tính sáng tạo, tính ứng dụng vào thực tiễn chưa cao, chưa đáp ứng được nhu cầu hiện nay. Hoạt động nghiên cứu cơ bản nhìn chung đã được chú trọng, nhưng công tác thông tin, tư vấn, đào tạo, kết quả nghiên cứu vào thực tiễn vẫn chưa thực sự đạt được hiệu quả và chưa có những bứt phá xứng tầm.

Nguyên nhân dẫn đến chất lượng và tính ứng dụng của các kết quả nghiên cứu khoa học chưa cao do xuất phát từ những nguyên nhân thực tế như: đội ngũ giảng viên, viên chức nghiên cứu khoa học còn hạn chế về số lượng; khả năng huy động và liên kết trong các nghiên cứu khoa học còn chưa được phát huy tốt; quá trình đưa sản phẩm nghiên cứu vào ứng dụng trên thực tế chưa được quan tâm đúng mức. Công tác phổ biến thông tin về kết quả nghiên cứu khoa học chưa được đẩy mạnh và quan tâm đúng mức, dẫn đến khả năng ứng dụng bị bó hẹp. Kinh phí triển khai nghiên cứu còn hạn chế về mức chi và khả năng cho phép chi chưa thực sự sát với thực tế gây hạn chế chất lượng đề tài khoa học. Bên cạnh đó, cơ chế triển khai nghiên cứu khoa học còn bị động, chưa hỗ trợ tối đa tính sáng tạo, chủ động và đam mê khoa học cho cán bộ nghiên cứu, dẫn đến kết quả nghiên cứu chưa có được những bứt phá.

2. Nâng cao chất lượng và tính ứng dụng nghiên cứu khoa học trong Nhà trường:

Kho tàng tri thức của loài người ngày một nhiều là do các thế hệ con người nối tiếp nhau làm nên, trong đó, chủ yếu là kết quả nghiên cứu của các nhà khoa học.

Quy chế hoạt động nghiên cứu khoa học của Trường Chính trị tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương (Ban hành kèm theo Quyết định số 1855/QĐ-HVCTQG ngày 21 tháng 4 năm 2016 của Giám đốc Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh) nêu rõ: Nghiên cứu khoa học là nhiệm vụ thường xuyên của cán bộ, giảng viên.

Do vậy, việc nâng cao chất lượng và ứng dụng của công tác nghiên cứu khoa học là cần thiết,

Để đạt được hiệu quả cao trong việc nâng cao chất lượng và tính ứng dụng của nghiên cứu khoa học một số giải pháp cần được xem xét để sản phẩm của công tác nghiên cứu khoa học thực đáp ứng được yêu cầu.

a) Giải pháp nâng cao chất lượng nghiên cứu khoa học:

- Cần tạo môi trường hỗ trợ thúc đẩy phát triển khoa học, khuyến khích tính chủ động, hạn chế và tiến tới loại bỏ sự bị động trong nghiên cứu khoa học; tạo cơ chế khuyến khích đam mê và sáng tạo trong nghiên cứu khoa học; tăng cường bồi dưỡng chuyên môn, nhiệt huyết cho cán bộ có trình độ, khả năng; có hình thức khen thưởng phù hợp.

- Tăng cường đầu tư, ứng dụng khoa học công nghệ phục vụ nghiên cứu khoa học.

- Công tác tuyển chọn đề tài cần được tiến hành nghiêm túc, hiệu quả. Chú trọng hơn đến vai trò, vị trí, của Nhà trường và yêu cầu phát triển của tỉnh nhà trong bối cảnh hiện nay để làm căn cứ trong công tác tuyển chọn, xét chọn đề tài nghiên cứu khoa học.

- Gia tăng số lượng các đề tài để giải quyết những vấn đề nghiên cứu khoa học mang tính toàn diện, triệt để, có đóng góp lớn hơn về chất lượng đầu ra của sản phẩm khoa học.

b) Giải pháp nâng cao ứng dụng của nghiên cứu khoa học trong Nhà trường:

- Thực hiện hiệu quả và có định hướng công tác nghiệm thu, sau đó cần có những hoạt động phổ biến thông tin và ứng dụng kết quả nghiên cứu vào thực tế.

- Đẩy mạnh công tác phổ biến thông tin về sản phẩm nghiên cứu khoa học sâu rộng, tiết kiệm, hiệu quả; giao cho chủ nhiệm đề tài một phần trách nhiệm ứng dụng, triển khai kết quả đề tài sau nghiệm thu và báo cáo kết quả phù hợp.

- Đề cao tính phản biện trong các đề tài nghiên cứu.

Phản biện trong các đề tài nghiên cứu khoa học là rất cần thiết. Từ những lập luận, lý lẽ, bằng chứng ngược lại sẽ giúp cho các đề tài thêm minh bạch, tránh được tình trạng các đề tài đạt khá, tốt nhưng lại khó đưa vào thực tiễn.

- Đề tài nghiên cứu phải mang tính khả thi cao.

Đây chính là điều kiện thực tế để hoàn thành đề tài nghiên cứu. Đề tài nghiên cứu có thể được hoàn thành theo mục tiêu, nhiệm vụ, kế hoạch đã xác định khi hội tụ đủ điều kiện khách quan và chủ quan.

Để một đề tài nghiên cứu khoa học thực sự có giá trị đòi hỏi những người làm công tác nghiên cứu phải thực sự nhận thức đúng về ý nghĩa của hoạt động này, phải thực hiện tốt các giải pháp nâng cao chất lượng cũng như tính ứng dụng của đề tài. Có như vậy thì hoạt động nghiên cứu khoa học mới thực sự có ý nghĩa cả về mặt lý luận và thực tiễn.